

ben vállalt teljesítésből adódnak, hiszen a dolgozókról való fokozottabb gondoskodás, a munkavédelmi vállalások betartása, a szakmai és politikai fejlődés lehetőségeinek kihasználása és biztosítása, a dolgozók művelődésének, kulturális és sportolási igényeinek kielégítése, dolgozóinkkal való egyéni foglalkozás, mind-mind egy láncszem ahhoz, hogy a Sárvári Állami Erdőgazdaság minden dolgozója otthonának tekintse gazdaságát, hogy szeresse az erdőt, hogy távlati terveink maradéktalan végrehajtása érdekében, alkotásra készen, egy emberként sorakozzon fel a dolgozó nép élet-színvonalának biztosítása, a béke érdekében.

★

„A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa és a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége... 1954. II. félévében végzett munkájuk eredményeként vörös vándorzászlóval, díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki az élenjáró vállalatokat.

A győztes vállalatok: ...Sárvári Állami Erdőgazdaság...“

(Szabad Nép, 1955. március 11.)

Az akác erdőgazdasági szerepe Zalamegyében

NEUWIRTH JÁNOS

a zalaegerszegi erdőgazdaság főmérnöke

Nincs még egy olyan fafajunk, melyről szakkörökben annyit vitatkoznak, mint az akácról. Ezek a viták sokszor egymástól igen távol fekvő álláspontokat tükröznek vissza és mutatják, hogy egységes felfogás még a mai napig sem alakult ki.

A tisztázatlan helyzetnek szerintem négy főoka van:

1. Az akác — mint az úgynevezett gyorsnövésű fafajok általában — nagyon erősen reagál termőhelyi különbségekre és így tájanként igen különbözőképpen viselkedik, nemcsak fatermésének mennyisége, hanem egyéb erdőművelési tulajdonságai tekintetében is.
2. Az akáccal és akácosokkal kapcsolatos egyes jelenségek még nem egészen tisztázottak és így ezeket az egyes szakemberek különbözőképpen magyarázzák, ami szükségszerűen más-más megítéléshez vezet.
3. Az akácosok különböző tájakon más-más típusú erdőkkel kerülnek kapcsolatba, tehát relatív értékűek, környezetükhöz való viszonyuk, azzal szemben való viselkedésük is igen különböző.
4. Végül pedig az, hogy amikor az akác hívei annak ellenzőivel vitatkoznak, tulajdonképpen nem is az akácról, vagy legalább is nem csak az akácról van szó, hanem két különböző erdőgazdasági irányzat többé-kevésbé szélsőséges képviselői állanak egymással szemben, akiknek ugyanazon táj optimális erdősültségi viszonyairól meglehetősen eltérő elképzeléseik vannak, melyekbe az akác természetesen igen különböző módon és mértékben illeszthető be.

Az eddig elmondottakból következik, hogy a vitához csak egy-egy szűkebb tájon belül és úgy lehet érdemben hozzászólni, ha nem csak az akácosokról, hanem azok környezetéről és mindezek előtt azokról az elvekről is beszélünk, amelyek alapján a jövő erdeit fel akarjuk építeni.

Kétségtelen és azt hiszem bizonyításra nem szorul, hogy emelkedő vagy akár csak tartamos hozamokat kizárólag okszerű gazdálkodástól és olyan erdei társulásoktól várhatunk, amelyek képesek arra, hogy termő-

helyük talaját magasabb szintre fejlesszék, vagy legalább is azonos szinten megtartsák. Ellenkező esetben a talaj termőerejének romlása és ennek következtében a hozamok csökkenése feltétlenül bekövetkezik, amit egyre igénytelenebb fafajokat felölelő erdei társulások létrehozásával csak kisebb-nagyobb mértékben és csak ideig-óráig ellensúlyozhatunk. Ebből következik, hogy tartamosan magasabb hozamokat csak biológiailag egészséges, fejlődő vagy legalább is fejlődésre képes társulásoktól várhatunk.

A tartamosan maximális hozamokra való törekvés mellett azonban figyelemmel kell lennünk arra is, hogy ezek a hozamok a népgazdaság számára minél értékesebbek legyenek. Elhibázott dolog lenne a mai szükségletekből kiindulni, mert hogy a fejlődés egyre fokozódó üteme mellett népgazdaságunknak sok évtized múlva milyen fára lesz leginkább szüksége, hogy a nemzetközi árucseréforgalom ezen szükségletek kielégítésére és esetleges feleslegek elhelyezésére milyen lehetőségeket fog nyújtani, azt ma megmondani legalább is bajos. Leghelyesebb talán ezen a téren arra törekedni, hogy érdeinket a speciális adottságok jó kihasználásával minél sokoldalúbbakká, változatosabbá tegyük. Ezáltal utódainkra olyan jókarban levő erdőket hagyhatunk, amelyek egyrészt tág lehetőséget biztosítanak a jövő, általunk alig felismerhető gazdasági követelményeikhez való alkalmazkodásra, másrészt magukban hordják a népgazdaság minél sokoldalúbb fejlesztésének lehetőségeit is.

Az általános elvek érintése után most arról a környezetről kell néhány szót elmondanunk, melybe az akácokat Zalában be kell illeszteni.

Zala megye legfejlettebb természetes erdőtársulásai a bükkösök, ezek az erdeifenyvesekből a tölgyeseken keresztül alakultak ki. Egy kis általánosítással azt mondhatjuk, hogy az erdei társulások fejlődése — egyes kisebb-nagyobb, edephikusan indokolt foltoktól eltekintve — a megyében mindenhol eljutott a bükkösig és ahol ma más erdőket találunk, azok az ember szándékos tevékenységének, vagy okszerűtlen gazdálkodásának eredményei.

Biológiai szempontból tehát kétségtelenül a bükkösök képezik a leg-tökéletesebb megoldást, a különböző mértékben degradált termőhelyeken azonban jelenleg a tölgyesek, sőt az erdeifenyvesek is optimális állapotot jelenthetnek, ha egyébként alkalmasak az adott talaj termőerejének fokozására. Erdeink pusztulásának mértékét jelentősnek kell mondanunk, ha meggondoljuk, hogy az eredetileg uralkodó bükk területhányada ma 20—25%-nál magasabbra aligha tehető. Legtöbb bükk, tehát a legkedvezőbb állapot Dél- és Közép-Zalában maradt fenn. Ügyszólván teljesen kiszorult a bükk Észak-Zalából és erősen visszaszorult a megye keleti és nyugati szegélyén is. A pusztulás különböző foka az eltérő domborzati és birtokviszonyok okozta különböző gazdálkodási módok és a bükkösök talaj és éghajlat szerinti különböző érzékenységre vezethető vissza.

Három fő fafajunk és a kísérők közül a jelenleg állományalkotó volta miatt külön kiemelkedő gyertyán tehát termőhelyi adottságok és fejlődési stádium szerint igen különböző elegyarány mellett jelenthetik az optimális megoldást, amint azt a „lehetségeset“ megközelítő erdeink is bizonyítják, melyek elegyaránya a 100%-os bükköstől az alig 20% lombfát tartalmazó erdeifenyvesig a legkülönbözőbb összetételt mutatja.

Az ilyen általában nem egészen egykorú „elit“ állományok élőfakészlete az üzemtervek szerint 75—100 éves korban ha-onként 600—650 m³,

sőt egyeseké még magasabb. Az előhasználati fatömegeket is figyelembe véve ez mintegy 900—1000 m³ összfatermelést jelent, aminek évi átlaga tehát 10—12 m³-re tehető.

Ezeket a faterméseket ezek a többé-kevésbé természetes összetételű állományok a talajok feljavulása után — ami okszerű gazdálkodás mellett hosszabb-rövidebb idő alatt feltétlenül bekövetkezik — a megye legnagyobb részén elérhetik, kivéve annak északi, keleti és nyugati szegélyeit, ahol részben edepikus, részben klimatikus okok miatt eleve kedvezőtlenebb adottságokkal állunk szemben.

Ezek az erdők gazdasági szempontból is előnyöseknek mondhatók, hiszen értékes keményfákon kívül nagyrészüik jó minőségű fenyő anyagot is szolgáltat. Tökéletesnek azonban mégsem mondhatók, mert egyrészt általában túlsok bennük a gyertyán, túlkeves a nemes lombfa és legtöbbször állományszerkezetük sem kielégítő. A továbbfejlesztés lehetősége azonban nemcsak a hibák kiküszöbölése tekintetében áll fenn, hanem ezen túlmenően, az állomány fatermését emelő, a talajra kedvező hatású, vagy legalább közömbös fafajok elegyítése révén is.

Ilyen szempontból számításba jöhet a vörösfenyő, kivételes termőhelyeken a jegenyefenyő, de különösen a kifejezetten gyorsnövésű fafajnak tekinthető zöld Douglasfenyő. Ez a fafaj külföldi adatok szerint ha-onként 50 éves korban 15—17 m³-es átlagfaterméseket is ad, s ez a teljesítmény az elég kedvező éghajlat mellett, kitűnő talajainkon valószínűleg nálunk is elérhető volna, mint azt a sajnos nagyon kevés számú törzs elsőrangú fejlődése is igazolni látszik. A vázolt lehetőségek teljes kihasználásával ha-onként évi 12—14 m³, vágáskorra vonatkoztatott átlagos összfatermés elérése a jobb állományokban nem látszik lehetetlennek.

Mint a fejlesztés lehetőségét kell említenünk a megye délkeleti részén előforduló, könnyű talajokon kitűnő termőhelyeket találó nyárak fokozott telepítését, továbbá a zalai viszonylatban ugyancsak gyorsan növő fafajnak tekinthető lucfenyőt, mely alkalmas termőhelyeken kisebb-nagyobb foltokban telepítve évi 10—13 m³-es ha-onkénti összfatermés mellett teheti erdeinket sokoldalúbbakká. Nagyobb arányú telepítéstől azonban egyéb hibák mellett, már csak a talajra gyakorolt kedvezőtlen hatása miatt is, el kell tekintenünk.

Itt kell azonban rámutatnunk arra is, hogy talajaink leromlása, állományaink kedvezőtlen fafajösszetétele és állományszerkezete miatt a jelenlegi állományok vágáskorra vonatkoztatott ha-onkénti összes fatermése évi 4—6 m³-nél többre alig tehető, ami a lehetségesnek alig fele.

Ebbe a fent vázolt környezetbe kell tehát beillesztenünk az akácot, illetve ezt a környezetet figyelembevéve kell felmérnünk azokat az előnyöket vagy hátrányokat, melyeket az akácosoktól várhatunk. Azonban, hogy ezt megtehessek itt-ott legalább röviden ki kell térnünk az akác és akácosok nálunk mutatott tulajdonságaira is.

Az akácot a megye területén erdőben és erdőn kívül mindenhol megtaláljuk. Legtöbb van belőle a megye keleti és északi szegélyén, legkevesebb a déli és nyugati peremeken. Az akácosok területaránya a magánerdőkben elfoglalt igen jelentékeny hányad miatt — amiről megbízható adat nincsen — pontosan nem állapítható meg, de körülbelül 12—15%-ra tehető. Ilyenformán az akác viszonylag rövid pályafutása alatt Zala megye erdőgazdálkodásában igen jelentős tényezővé vált és annál inkább foglalkoznunk kell vele, mert dombvidéki viszonylatban aránylag kevés szó esik

az akáccal kapcsolatban felmerülő kérdésekről, amelyek egészen más természetűek, mint az Alföldön.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy az akác Zalában mindenhol jól fejlődik, ahol a magas talajvíz nincsen ártalmára. Legszebben a megye délkeleti részének könnyű talajain díszlik, a leggyengébb fejlődést Nyugat-Zala hideg, kötött agyagtalajain mutatja. Üzemterveink szerint általában a II. tho. fejezi ki teljesítményeit, szép számmal vannak azonban I. tho-t képviselő állományok is. A III. tho-nál gyengébb fejlődést mutató állományok alig fordulnak elő. A termőhelyi osztályok szerinti megoszlás talán még kedvezőbb volna, ha az akácok egy jelentékeny része nem a végsőkig kiszarolt szántóföldek erdősítéséből és sovány, fásított legelőkön végzett tuskóirtásos tarvágásokból származna, vagyis nem kiszarolt talajokon keletkezett volna. Az akácok túlnyomó része ma már sarjaerdő. A vágáskor 20—30 év között mozog, mert 30 éves koron túl a gyarapodás rohamosan csökken és gyakran mutatkozik béلكorhadás és erős bordásság.

A legjobb állományok összes fatermése ha-onként 25—30 éves korban 300—400 m³, ami 12—14 m³-es évi átlagtermésnek felel meg.

Ez a fatermés valamivel magasabb, mint a legjobb szálerdőké és minthogy akácaink átlagos, vágáskorra vonatkoztatott évi összes fatermése, — mely ha-onként 6—8 m³-re tehető — szintén meghaladja szálerdeink mai termésátlagát, megállapíthatjuk, hogy erdeink mai állapota mellett az akác sarjerdők többet teljesítenek, mint a szálerdők, amiben egyéb nyilvánvaló okok mellett szerepet játszik az a körülmény is, hogy az akácok közelebb állanak az optimális állapothoz, mint a szálerdők.

Másképpen alakul a mennyiségi mérleg, ha nem a jelen helyzet alapján állítjuk szembe a szálerdők és akác sarjerdők fatermését, hanem a fejlesztési lehetőségek figyelembevételével végezzük el az összehasonlítást. Amint láttuk, a szálerdők teljesítménye különösebb technikai nehézség nélkül a mainak mintegy kétszeresére fokozható, amit az akácokról mai tudásunk és gazdálkodási módszereink mellett nem mondhatunk el.

Az akác sarjerdők hozama ugyanis, csak úgy mint mindenhol, nálunk is csökkenő tendenciát mutat. Ennek a közismert jelenségnek az okait még nem ismerjük pontosan. Vannak, akik az akác vegetatív szaporításában, vannak, akik az akác valamely sajátos talajzsaroló tulajdonságában látják a bajok főforrását. A magam részéről ehhez a kérdéshez fentiek cáfolása nélkül csak annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy a rövid vágásfordulóval dolgozó sarjerdőüzemet a talaj még akkor is megsínyli, ha árnytűrő, bő almot szolgáltató fafajról van szó. Nincs tehát mit csodálkoznunk azon, ha a sarjerdők szokásos vágásfordulóihoz viszonyítva is rövidnek nevezhető fordulóban kezelt fényigényes és tápanyagigényes akácoknál is visszaesés következik be, mikor ráadásul az esetek nagyrésztében még fűkaszás és legeltetés is súlyosbítja a helyzetet.

Inkább a romlás viszonylag lassú ütemén lehet elgondolkozni, hogy a mi sokat elbíró talajainkon is többnyire csak a 3. vagy 4. nemzedékben válik gyakorlatilag érezhetővé, miután a második nemzedék sokszor jobb fejlődést mutat, mint a mageredetű első.

A fatermési adatok azt mutatják, ha akár a szálerdők bonítása emelkedik egy termőhelyi osztállyal, akár az akác bonítása csökken egy termőhelyi osztállyal, akkor a mennyiségi teljesítmények mérlegének nyelve átbillen a szálerdők javára. Márpedig nálunk úgy látszik belátható időn

belül mindkét eset be fog következni az erdőterület egy nagyon jelentős részén, ami annyit jelent, hogy a szálerdők a fatermés mennyisége szempontjából előbb-utóbb fölénybe kerülnek az akác sarjerdőkkel szemben.

A kérdést azonban nemcsak a mennyiségi teljesítés, hanem a minőségi követelmények szempontjából is el kell bírálnunk. Megállapíthatjuk, hogy tájunkat az erdőtenyészet számára annyira kedvező éghajlata és talaja elsősorban igenyes fafajok tenyésztésére predesztinálja.

Ezek szerint tehát helytelen volna ezeket az „elit“ termőhelyeket a sokkal szerényebb körülmények között is jól fejlődő akác számára kisa-játítani, vagy elnézni, ahogy azokat az akác mindhol jelenlévő * előretolt hadállásaiból saját maga hódítja meg.

A mi kedvező termőhelyi viszonyaink között ugyanis az akác bámulatos életerőről és társulási erélyről tesz tanúságot. Nincsen olyan erdei társulásunk, amelybe magvai és gyökérsarjai révén be ne tudna hatolni és szívós erőszakosságával szét ne tudná rombolni.

Fényigényes voltát szinte megcáfoló türelemmel képes jó záródású tölgyesek, erdeifenyvesek, sőt alig bontott bükkösök alatt, ha nem is fejlődni, de évtizedekig sínylődni, hogy több fényre azonnal élénkebb növekedéssel válaszoljon és egy esetleges felszabadítás után pedig visszavonhatatlanul birtokba vegye a területet.

Az elfoglalt területen azután oly maradandóan és szilárdan berendezkedik, hogy kiirtani alig lehet. Erre egyetlen biztos mód a talaj teljes megművelése, amit legcélszerűbben mezőgazdasági köztes-használat révén biztosítunk. Mintegy négy évi kapálás után eljutunk oda, hogy a gyökérsarjak már csak szórványosan jelentkeznek. A gyűrűzés is elég eredményes eljárás, bár a végeredmény rendszeren az, hogy a tuskónyokról megint képződik néhány életképes sarj. Ezeknél is nagyobb bajt jelentenek azonban azok a többnyire gyökérsarjakról származó fiatal, az idős állomány árnyékában sínylő, sokszor alig észrevehető egyedek, amelyek méreteiknél fogva elkerülik a gyűrűzést. A többi ajánlott módszerek már mind nagyon kétes eredménnyel járnak.

Minthogy a mezőgazdasági köztes-használat nem mindenhol valósítható meg és éveken át való folytatása erősen megviseli a talajt, a gyűrűzés pedig bizonytalan és eléggé munkaigényes eljárás, be kell vallanunk, hogy az akác leváltásának problémája gyakorlatilag kielégítően megoldottnak nem tekinthető.

Az akácok elegyítése is kielégítően meg nem oldott feladat. Zala megyében ugyan különböző elegyaránnyal az összes több fafajjal elegyesen sokfelé megtaláljuk, ezek az elegyek azonban igen csekély kivétellel úgy keletkeztek, hogy az akác települt be más fafajok által alkotott állományokba. Minthogy az elegyarányt az akác fent vázolt elpusztíthatatlansága miatt szabályozni nem, vagy alig tudjuk, ezek az erdők a szálerdők pusztulási stádiumának tekintendők.

Nekünk viszont ellenkezőleg inkább arra volna szükségünk, hogy meglévő akácokba más fafajokat is elegyítsünk vagy akác sarjerdőkbe magról kelt akác csemetéket vigyünk be. Ezen a téren viszont majdnem leküzdhetetlen nehézségekbe ütközünk.

Az akác sarjerdő ugyanis rövid vágásfordulója, fiatal korban való szélsőségesen gyors növekedése és különösen sűrűségi korban megmutatózó meglepően súlyos árnyalása következtében más fafajoknak alig biz-

tosít esélyeket az életerős fejlődésben. Még legárnyattűrőbb fafajaink is igen lassan fejlődnek az akác lombosra alatt olyannyira, hogy felmerül a gyanú, hogy ennek a lassú fejlődésnek az árnyaláson túlmenő okai is vannak. A vágással egyidőben telepített vagy a sűrűségi kor után a második szintben megtelepített egyéb fajok tehát az akác rövid vágásfordulója alatt úgyszólván semmire sem mennek. Legtöbb esélye talán még a gyertyánnak van, bár igazán meggyőző példákat erre sem láttam.

Saját fájának mageredetű egyedei a sarjak között természetesen ugyanolyan szomorú sorsra jutnak, mint a többi fajok, mert a sarjak ezeket is elhagyják. A helyzet ebben az esetben még rosszabb, mert nehezen lévén megkülönböztethetők a sarjaktól, még segíteni sem tudjuk őket. A termőerő fenntartása terén az elegyítéstől és alátelepítéstől egyébként, véleményem szerint, nem sokat várhatunk, mert a rövid vágásforduló okozta bajokat ez a módszer sem küszöbölheti ki. Ezen a téren szerintem a talaj mesteréges javítása lesz a járható út, s ez valószínűleg mezőgazdasági váltógazdasághoz fog vezetni. Ez az eljárás megoldja a sarjeredetű egyedek mageredetű egyedekkel való helyettesítésének kérdését is, de, sajnos, nem gyakorolható ott, ahol a terepviszonyok nem engedik meg a mezőgazdasági művelést. Megoldottnak tehát ez a kérdés sem tekinthető.

Ezeknek a problémáknak a megoldásával különösen az akác leváltásával és hozamai csökkenésének megakadályozásával szerintem behatóbban kellene foglalkoznunk, nemcsak azért, mert úgylátszik a gyakorlat számára járható eljárásokra hamarosan szükségünk lesz, hanem azért is, mert éppen ilyen megbízható eljárások hiánya szül sokszor nem is egészen indokolatlan aggályokat az akác telepítésével kapcsolatban. Nem lehet rossz néven venni egy erdésztől sem, ha bizonyos idegenkedéssel kezeli ezt a nálunk kakukfióka természetű fajt, amelynek nem ura többé, ha egyszer megtelepítette valahol.

Hátra van még, hogy az elmondottak alapján meghatározzuk a teendőket.

Értékes szálerdeinket minden eszközzel fejleszteniünk kell és minden veszélytől meg kell óvni. Az akáctól is. Tehát a szálerdőket veszélyeztető, azokba beékelődő akácokat, a szálerdőbe beszivárgott egyes akác törzseket fel kell számolnunk, tekintet nélkül a szálerdő vagy akác sarjerdő hozamára vagy állapotára. Ezzel kapcsolatban határozottan meg kell állapítanunk azokat az erdőtesteket, amelyekben szálerdő, illetve sarjerdő üzemet kívánunk berendezni. Ami a többi akácokat illeti, maradjunk meg a reális alapon. Ez a reális alap pedig az a tény, hogy ma, és előreláthatólag még jó néhány évig, többet hoznak, mint lerontott szálerdeink és mi ezt a többlethozamot nem nélkülözhetjük, amíg feljavult szálerdeink nem kárpótolnak. Hogy az akáchozámoknak a távolabbi jövőben — néhány évtized múlva — bizonyára bekövetkező csökkenése a fajtacsere, vagy az akácok megjavítása lesz-e előnyösebb, azt ma még nehéz volna eldönteni. Be kell vallanunk még azt is, hogy kiterjedtebb akác-állományok felszámolása ma gyakorlatias módszerek hiányában nincs is módunkban és a szálerdők megvédésével kapcsolatban felmerülő ilyen irányú feladatok is oly nagy nehézségek elé fognak állítani bennünket, hogy ezen a téren egyelőre a közvetlen veszély elhárítására kell szorítkoznunk.

Arra a kérdésre, hogy új akácokat telepítsünk-e Zala megyében, igennel kell válaszolnunk. Akácok telepítésére sor kerülhet akác sarj-

erdők alkotta egységek apró szálerdőszórványainak újraerdősítésekor, különálló apró, más művelési ágú területek beerdősítésekor, ember vagy állat által különösen veszélyeztetett különálló területek erdősítésekor. A fentiekben túlmenő akác erdősítéseket a magam részéről nem javaslok már csak azért sem, mert az akác, különösen a magánerdőkben, még óriási területeket fog meghódítani és a mainál lényegesen magasabb területarányát Zala megyében nem tartom indokoltnak.

Fokozott mértékben kell felkarolnunk az akácot az erdőkívüli fásítások telepítésénél, ügyelve azonban arra, hogy az akácot ezen a téren is tisztes távolban tartsuk szálerdeinktől.

Végezetül arra szeretnék rámutatni, hogy szálerdeink rendbehozása, ami azok előfakészetének emelését is szükségessé teszi, annál gyorsabb ütemben haladhat, minél inkább tehermentesíthetjük az átalakítás idejében a nem kifejezetten erdőművelési célú használatok alól. A gyorsan növő fajokra, közöttük elsősorban az akácra, nálunk ezen a téren is fontos szerep vár. Szükség esetén az akácok átmenetileg erősebb igénybevételétől sem szabad visszariadnunk annál is inkább, mert ezeket nálunk érezhető kár nélkül el tudják viselni.

Úgy vélem, ha a felvetett kérdésben a fentiek szerint járunk el, egyaránt szolgáljuk népgazdaságunk jelenét és jövőjét.

Erdősítési, fásítási irányelveink a Duna-Tiszaközi homokháton

KOVÁCS N. ZSIGMOND
a kecskeméti erdőgazdaság főmérnöke

Az első és második világháború kíméletlen erdőpusztítása s az azt követően ugrásszerűen előállott fahiány, valamint az ahhoz társult egyéb felismerések a devasztált területek gyors felújítását, újabb meg újabb területek beerdősítését kényszerítették ki az Alföldön. Ennek során előnyt kellett adni azoknak a fajoknak, amelyek a hiányokat a lehető leggyorsabban pótolhatták.

Legnagyobb jelentőséget kapott ezek között az akác. Elterjedését nagymértékben segítette és segíti erdősítési anyagának könnyen elérhető bősége. Érthető, hogy gyakran átcsapott így olyan területekre is, amelyekre mai szemléletünk szerint más, a termőhelynek megfelelőbb fajfajta kellett volna telepíteni. Az alföldi vágásterületek felújításánál elsősorban a kocsányos tölgy, azután a hazai nyárok rovására terjeszkedett, a fásításoknál pedig az előbbieken túlmenően az erdei-, legnagyobb részben pedig a feketefenyő számára alkalmasabb területeket foglalta el.

A folyamatos belvíz-lecsapolások fokozatosan csökkentették a termőhelyeknek jóságát a tölgyre nézve, ugyanolyan mértékben emelve azt az akácra nézve. Az egyre szárazabb termőhelyeken sínylődtek a tölgyállományok, elvesztették sarjra való felújulási képességüket. A mesterséges felújítást a makk-termések kiszámíthatatlan kiesései, az irtásterületek talajelőkészítési nehézségei hátráltatták. Következésképpen az akác sokszor meglepően nagy távolságról, szívós sarjaival már jóelőre beóvakodott a ritkuló tölgyek alá, a tarolást követő nyáron teljesen elborította, magáévá tette a vágásterületet. Az esetek meggyőző többsége bizonyí-